

Государственное управление экономикой и социальной сферой посредством администрирования призвано выполнять задачи, соответствующие его сущности, назначению, задачам. В число этих задач входят следующие:

1) способствование повышению качества, эффективности, оперативности принятия решений, определяющих пути и способы социально-экономического развития страны, регионов, отраслей народного хозяйства;

2) обеспечение единства и согласованности действий органов управления экономическими и социальными процессами на государственном, региональном, муниципальном уровнях;

3) выработка и обоснование замыслов, концепций перспективных государственных планов, программ, национальных проектов решения настоятельных экономических и социальных проблем общегосударственного и регионального значения;

4) подготовка предложений о путях эффективного в экономическом и социальном аспектах проведения реформ управления экономикой, осуществления инноваций в системе управления;

5) участие в разработке мер государственного воздействия на частный сектор, государственного регулирования рынка, государственной поддержки общественно признанных форм предпринимательства и пресечение форм противоправной деятельности;

6) участие в надзоре и контроле за исполнением решений государственных органов управления, ведающих экономикой и социальной сферой;

7) участие в подготовке законодательно-нормативных актов, регулирующих экономические и социальные процессы и отношения;

8) консультирование, выработка рекомендаций, научно-методическое обеспечение деятельности руководителей высших звеньев государственного управления социально-экономическими процессами.

Высказанные положения не позволяют однозначным образом выделить администрирование как часть государственного управления социально-экономическими объектами и процессами, но дают возможность восприятия его сути, смысла содержания.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ю. В. ФЕДОТОВА, канд. екон. наук, доц., доцент кафедри економічної теорії

А. О. МОРЯ, студентка 4 курсу факультету економіки і підприємництва Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Житлово-комунальне господарство – одна із найбільш пріоритетних складових національного господарського комплексу країни, завдяки якій забезпечується ефективне функціонування окремого житла, мікрорайону,

району та міста в цілому. Саме тому ця галузь виступає як важливий елемент не тільки економічного, а й соціального середовища господарської діяльності.

Розвиток підприємств житлово-комунального господарства сьогодні характеризується відсутністю належного забезпечення. Серед основних причин такої ситуації виділяють наступні:

1) невідповідність рівня економічних відносин у сфері житлово-комунального господарства загальним змінам в економіці країни;

2) енергетична неефективність житлового фонду та комунальної інфраструктури, значний рівень зношеності мереж та обладнання, що використовуються для надання житлово-комунальних послуг;

3) наявність недоліків у системі державного регулювання ринків природних монополій у сфері водо-, тепlopостачання, а також водовідведення, що проявляється в відсутності інвестиційної складової у тарифах на послуги цих галузей;

4) відсутність системи економічної мотивації ефективного управління підприємствами житлово-комунального господарства і житловими будинками в умовах конкурентного ринку та брак досвіду у підготовці та реалізації інвестиційних проектів.

Вищезазначені проблемні моменти вимагають розробки комплексу заходів з боку органів державного управління щодо підвищення ефективності функціонування підприємств житлово-комунального господарства.

Звертаючись до досвіду країн світу у цій сфері, слід відзначити наступні основні моделі державного регулювання підприємств ЖКГ, які продемонстрували свою ефективність: 1) зосередження регуляторних функцій на рівні центрального регуляторного органу; 2) поєднання регуляторних функцій центральними та місцевими регуляторними органами, зокрема зосередження регуляторних функцій на рівні центральних виконавчих органів влади – міністерств і відомств та місцевих регуляторних органів, тобто виконавчих органів місцевого самоврядування або органів, сформованих на рівні підприємств та регіонів. Перший варіант активно застосовується у Великобританії та країнах Південної Америки: Венесуелі, Аргентині, Перу та Чилі. Друга модель характерна для США та Європейського Союзу.

Іншим прикладом є регулювання житлово-комунальної сфери Швеції, яке базується на наступних напрямках: надання державних позик з гарантованими відсотками та житлових субсидій для сімей з низькими доходами і пенсіонерів, контроль за квартплатою і тарифами на житлово-комунальні послуги. Розміри квартплати визначаються після переговорів між компанією і організацією орендарів квартир. Компанія повинна покривати витрати на управління, експлуатацію та капітальні витрати на обслуговування квартири.

У Польщі та Угорщині на реформування системи житлово-комунального господарства лише 25-30% коштів були надані з державного бюджету, а інші джерела фінансування реформи – це залучені кошти приватних осіб, а також іноземні кредити.

Таким чином, вітчизняна практика державного регулювання житлово-комунальної сфери потребує необхідності залучення передового світового досвіду. Першочерговими заходами у цьому напрямі повинні стати: залучення приватного сектору у житлово-комунальну галузь та створення для цього відповідних умов; вдосконалення регулювання цін і тарифів; організація конкурсної процедури за вхід на ринки природних монополій; упорядкування надання державних дотацій.

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

І. А. ОСТРОВСЬКИЙ, канд. екон. наук, доц., доцент кафедри економічної теорії

В. Д. КОСТЮК, студент

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Важливим аспектом реформування управління ЖКГ є інституціоналізація суб'єктів отримання комунальних послуг. Якщо існує єдиний великий споживач – місто, то послуги сплачуються за середньоміськими нормативами споживання. Але це занадто великий колектив. Будь-які індивідуальні дії з ефективного використання ресурсів зникають безвісті. Більш раціонально мати справу на рівні окремої будівлі, групи будівель або одного житлово-комунального підприємства. У даному випадку прилади обліку і регулювання, наприклад, тепла обов'язково встановлювати в житлових будинках або групі будинків із значним тепловим навантаженням. У будинках з низьким навантаженням і невеликим водоспоживанням прилади нераціональні, тому що витрати на їхнє обслуговування перебільшать імовірну економію від їхнього встановлення.

У разі формування індивідуального покупця є дві версії поведінки. Поквартирний облік у нових будинках за допомогою лічильників необхідний, а у вже існуючому житловому фонді пожежний порядок встановлення приладів обліку не потрібний. Сьогодні практично відсутні дослідження рівнів споживання, що комплексно враховують:

- інституціоналізацію споживачів (окреме домогосподарство, асоціація співвласників, керуюча компанія та ін.);
- оформлення системи договірних відносин і структури тарифу (на виробництво, доставку носіїв, обслуговування внутрішньобудинкових систем);
- якість послуг і витрат на компенсацію їхньої недостатньої якості, зокрема при використанні електронагрівників і питної води як замінювачів комунальних носіїв;
- організацію обліку споживання (єдиний середній по місту норматив, прилади обліку на групу будинків, окремий будинок, поверх, окрему квартиру);